

ved at paalægge Skatten efter et høiere Gjennemsnitsudbytte, da man isaafald, foruden at være udfat for de samme Ulemper som nu, efterhaanden som denne Industri yderligere gaar frem, strax vilde være nødt til at beskaffe de daarlige Brænderier for høit, viser den sig af samme Grund uheldig, naar man ser den i Forhold til Staten, idet Afgiften siensynlig bliver mindre og mindre jo større Udbyttet bliver. Bilag A. viser for 18^{64/65} et samlet afgiftsberigtiget Karrum af 1,878,975^{9/8} Rdr. med et Udbytte af 34,753,261 Potter Brændevin à 8° eller gjennemsnitlig 18,5 Potter, medens 1879 har et afgiftsberigtiget Karrum — Gjerbrænderierne fraregnet — af 1,334,498^{5/8} Rdr. med et Udbytte af 30,931,849 Potter : et Gjennemsnit af 23,2 Potter, eller med andre Ord, der er i 1879 betalt 674,988 Rr. mindre i Skat af det Karrum, hvoraf der er produceret Spiritus, end der vilde være bleven betalt, saafremt Produktionen var bleven staaende paa samme Punkt og med samme Gjennemsnitsudbytte som i 18^{64/65}, og 1,197,486 Rr. mindre, end der vilde være bleven betalt, hvis det i 1851 antagne Gjennemsnit endnu var rigtigt i 1879. — Disse Tal vise formentlig klart, hvor lidet i Virkeligheden en Beskatning af Gjeringskarret ligeoverfor en Produktion, der er i stadig Fremgang, er i Stand til at tilfredsstille de Fordringer, der bør kunne stilles til en saadan Beskatningsbasis.

Særlig uheldig viser Beskatningssuligheden sig ligeoverfor de Brænderier, der producere Bredgjer. Naagt, som onstert, den ubeskattede Gjerproduktion her er det væsentlige, og Brændevinsudbyttet mere maa betragtes som Biproduct, hviler der dog, da hele Mæstekarrets Rumfang beskattes, uden Hensyn til, at der kun udvindes c. halvt saa megen Brændevin, som i et andet veldrevet Brænderi, herigjennem en saa høj Afgift paa Gjerfabrikationen her i Landet, at den vil kunne blive affaaeren fra det fremmede Marked, saafremt en Forandring i Beskatningsformen i Tyssland, med hvilket Land der navnlig konkurreres paa det engelske Marked, stillede de tyffe Gjerfabrikanter heldigere med Hensyn til Afgiften, hvad der alt finder Sted for Sverigs Bedkommende, hvor kun Spiritusudbyttet beskattes.

Uligheden kommer i det Hele deraf, at medens det, som man vil ramme ved Beskatningen, er Brændevinsilvindingen : den tilvirkede Mængde Brændevin, er det Middel, hvorigjennem man søger at ramme Beskatningsobjektet, kun ufuldkommen til Niemedets Opnaaelse, idet man lægger Skatten paa et Rebskab, hvis forskjellige Anvendelsesmaade kan betinge et meget forskjelligt Udbytte.

Har den nuværende Beskatningsmaade saaledes Mangler i sin Retning, er der desuden

forbundet andre Ulemper med den, som have en ikke mindre væsentlig Betydning.

Den lægger nemlig et Baand paa hele Bedriften til Skade for dennes frie Udvikling. Idet Skatten hviler paa Gjeringskarret, er den lagt midt ind i Bedriften og paa et af de væsentligste Punkter i samme; den kan derfor ikke undlade at være hindrende for Brændevinsbrænderens Frihed i Fabrikationen, og er saameget mere besværende, som Frihed netop paa dette Punkt er af overveiende Betydning. Den medfører Nødvendigheden af mangehaande Bestemmelser om de benyttede Redskabers Art og Størrelse, og af en nøie Efterseelse af de trufne Kontrolforanstaltninger, hvorved den stedse virker som en Hemske paa Bedriften og den frie og bedst mulige Benyttelse af Materialet. Paa den ene Side udelukker den derhos Anvendelsen af saadant Stof ved Brændevinsbrændingen, som vel fuldkommen godt vilde egne sig deril, og hvis Anvendelse vilde komme Landbruget tilgode, men som ikke giver et saa stort Udbytte, at dette staar i Forhold til Afgiften. Paa den anden Side frister den Brændevinsbrænderen til, for at spare Afgiften, at indmæste hver Gang en større Mængde Materiale end en henfigtsmæssig Drift tilfiger.

For det første af disse Punktets Bedkommende, Kontrollen og dens Forhold til Bedriften, have Forholdene navnlig i de sidste 10 Aar forandret sig betydelig. Lov af 7de Februar 1851 er med Hensyn til hele det Kontrolsystem, den indfører, bunden til Brænderiet paa dets daværende Standpunkt. Ved at Karrenes Størrelse fastlaas i deres indbyrdes Forhold, og Materialet kontrolleres i dets Gang fra Kar til Kar til Brændingens Slutning, vanskeliggøres Defraudationer, idet Brænderiet og dets Drift ere, om man saa maa sige, tvungne ind i en Form, der i høj Grad letter Tilsynet. Saa længe Produktionen blev staaende omtrent paa samme Trin som ved Lovens Fremkomst, maa dette Kontrolsystem siges at have gjort god Gyldest, uden at det tilsyneladende har virket hemmende, men med Aaret 1870 begynder en hel ny Udvikling af Brænderidriften, der har tvunget Administrationen end paa en Række af Bevillinger, hvorved Lovens Bestemmelser ere læmpede efter Tidens Krav, idet der efter Udlandets Monster indføres nye og komplicerede Apparater, saavel til Formæfning og Mæfning som til Destillation — Apparater, hvis hele Konstruktion umuliggjør den Følgen Materialet paa alle Stadier, som netop var Kontrollens Hovedstyrke, og som derhos, hvad deres Størrelse angaar, ikke lade sig bringe ind under de Grændser, der fastsættes ved Lov af 7de Februar 1851. Denne Udvikling er stadig bleven fortsat, de større Brænderier blive efterhaanden alle Spiritfabriker, der, saavel i hele deres Indretning som